



STIFTET 1830

CHRISTIANS SANDS BYSELSKAB

Kronprinsensgate 59
4614 Kristiansand
E-post: post@byselskabet.no
Web: byselskabet.no
Org.nr. 988 973 564

Kristiansand kommune
Kultur og innbyggerdialog stab
v. angjerd.munksgaard@kristiansand.kommune.no

Kristiansand 23.11.2021

FLYTTING AV VILHELM KRAG-STATUEN

I 2015 vedtok bystyret reguleringsplan for ny E39 fra Gartnerløkka til Meieriet. Planen forutsetter at Vilhelm Krag-statuen må flyttes. Under behandlingen av forslaget bla. med konsekvensutredning var det ingen motforestillinger til dette. Også byselskapet aksepterte det i sin uttalelse. I saksdokumentene het det at plasseringen annet sted skulle avklares av kommunen.

Christianssands Byselskaps formål er å arbeide for vern av kulturhistoriske og verneverdige verdier i Kristiansand, skape forståelse for byens og bydelenes historiske egenart samt bidra til bevaring og utvikling av kulturelt og fysisk miljø, herunder blant annet bygninger, viktige grøntområder, natur og vegetasjon.

Ut fra dette finner vi det naturlig å komme med noen innspill til valg av ny plassering for denne viktige kulturseverdigheten. Skulpturen ble laget av billedhugger Finn Eriksen og oppført 04.09.1963, 30 år etter at Krag døde. Fædrelandsvennen refererte fra avdukningen. Det het i artikkelen at «dikteren var avbildet i den alder da han sto i sin frodigste utfoldelse, da han gjorde Sørlandet til sin egen landsdel og da han innla seg ry som «Kristiansands annen grunnlegger», plassert ved Vesterveien – stedet for fotgjengere, svermere og diktere».

Ved Vesterveien ble landsdelens og byens store dikter og foregangsmann plassert med utsikt til både byen, havna og skjærgården, alt som han var så glad i, - et lett tilgjengelig turmål for dem som vil «drive på Vesterveien» som det heter i hans populære kristiansandsvise.

Det er grunn til å tro at plasseringen den gangen bygde nettopp på disse hensyn, - en form for honnør og takk fra byens side. En ny plassering bør kunne gi det samme utsynet og være lett tilgjengelig for fastboende og besøkende i Kristiansand. En sentral plassering vil være en fordel.

Vi har festet oss ved «Baneheiens knatter». Fra området ved Drageknatten er det flott utsikt til Kvadraturen med «Trassementets sand», «bryggane», «Oxø», «Grønningen» og «Sjøen blå derude med holmer og med skjær». (For fortsatt å holde oss til kristiansandsvisen). Her kan det være flere gode alternative muligheter for plassering.

Det finnes flere stier til og i området, noen tilrettelagt. Adkomst via dem vil imidlertid bli lang og bratt til fots. Bruk av disse og eventuell trapp antas å ville kreve en betydelig utbedring og tilrettelegging. I tillegg kommer det at Baneheia har i dag den svakheten at adkomsten er vanskelig å finne. Det bør være mulig å opparbeide en ny godt tilrettelagt adkomst, lett synlig og inviterende. En slik ny adkomst til skulpturen kan knyttes til en plassdannelse i enden av Kirkegata og til den påtenkte sykkelveiekspressen gjennom kommunen. Med andre ord kan dette alternativet være interessant i et byutviklingsperspektiv.

Samtidig antas en slik løsning å ha et potensiale til å kunne bli utformet som en severdighet i seg selv med en kreativ utforming, godt synlig fra Kirkegata som akse inn mot heia.

Alternativt vil en plassering på Duekniben gi en tilsvarende storslått utsikt, men adkomsten vil trolig bli enda lengre til fots og langt brattere, ikke minst for eldre.



CHRISTIANS SANDS BYSELSKAB

STIFTET 1830

Kronprinsensgate 59
4614 Kristiansand
E-post: post@byselskabet.no
Web: byselskabet.no
Org.nr. 988 973 564

På vei opp mot Duekniben fra Møllevannsveien via Bellevue til Duekniben vei ligger det mot sydøst et lett tilgjengelig grøntområde som ender like over Rundingen og nåværende plassering av Kragstatuen. I vedtatt reguleringsplan for E39-prosjektet av 2015 er dette arealet disponert til friområde med en trase for jernbane pluss eksisterende Vestervei/E39 i tunnel under.

Her vil statuen kunne få omtrent samme plassering som i dag, bare høyere opp med bedre utsikt og med lett tilgjengelighet med innkjørsel mellom boligene Duekniben nr. 3 og 5. Dette stedet peker seg ut som en god plassering, men vil bli noe mindre synlig for byens innbyggere.

Et tredje alternativ kan være å plassere statuen ytterst i Tresse, vendt mot fjorden. Det vil være en prioritering av tilgjengelighet og en langt mer synlig og sentral beliggenhet i byen enn de to andre alternativene. Riktignok vil den da vende ryggen til Kvadraturen, men ha et nærmere forhold til byens innbyggere i alle aldre. Statuen vil ligge like ved Strandpromenaden, en meget populær ruslevei sommer som vinter. Det vil være mulig å plassere den i forlengelsen av Festningsgata som fra før danner en form for trafikkal akse gjennom Kvadraturen. Den vil da ligge ca. 40-50 meter fra Camilla Collet-statuen og nær Festningen. Det må ansees som en stor ære å bli plassert ved byens festplass. Ikke unaturlig kan Camilla flyttes til sin plass ved Kilden som ledd i arbeidet med å gjøre dette til et hyggelig og inviterende sted.

Imidlertid er trolig den mest interessante plasseringen ytterst på Tangen i parkområdet, vendt mot fjorden og Odderøya og godt synlig fra omgivelsene. Der vil den stå noe friere, ikke for nær Camilla og mer framskutt sett fra fjorden. En plassering her vil også bidra til å gi et utvidet og mer sammenhengende Østre Havn-område.

I uttalelse av 05.02.21 anbefalte vi å flytte Christian Quart statuen fra Festningsgata til en bedre plassering. Da refererte vi bla. til at parkvesenet tidligere har foreslått den i Tresse. Ved heller å velge Vilhelm Krag her kan Christian Quart plasseres på Odderøya, nærmere bestemt ytterst på Lasarethøyden vendt mot byen som han grunnla.

Vi håper at disse alternative lokaliseringene kan være positive bidrag til arbeidet med ny plassering av statuen som nå må gjøres.

Med hilsen

for Christianssands Byselskab

Harald Sødal
Leder

E-postadresse harald.sodal@gmail.com
Telefon 41516807

Kopi til:
Parkvesenet v. aase.horsdal@kristiansand.kommune.no
Plan- og bygningsetaten v. venke.moe@kristiansand.kommune.no